

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opredan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasil: Enostopna peti-
vratka K 1'80, osmrtnice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrtica po
K 2'50; večkrat, objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Pozemna štev. stanje
— 60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame: je za
list — so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Ententa, Jugoslavija in Adrija.

V »Frankfurter Zeitung« dne 11.
februarja priobčile soder. H. Wendi o
tem vprašanju naslednje misli:

Ce danes preprič za posest vzhod-
nega adrianskega obrežja ne razburja
samo duhov v Beogradu, Zagrebu
in Ljubljani, temveč povzroča tudi
kolovodjem entente v Parizu in Lon-
donu hud glavobol, tedaj je izvir te-
ga zla londonska pogodba iz aprila
meseca 1916, zloglasna zadolžnica,
ki so jo prejeli Italijani zato, da so
vstopili v svetovno vojno. Kakor pest
na oko je bil primeren ta izrodek
srednjevške tajne diplomacije k
svetnim pravicam malih narodov, o
katerih je ententa tako rada uganjala
frazeologijo; zakaj, če se sklicujemo
na narodnostni princip, so Istr, ve-
čina Dalmacije, južna dalmatinska
mesta in vse otočje ob dalmatinskem
obrežju, ki so se vrgli v naročje no-
vemu zavezniku, po svojem narav-
nem licu popolnoma slovenski in hr-
vaški in se nahajala na njih le par raz-
tresenih neznanstvenih italijanskih peg-
latinska je v teh ozemljih minulost in
spomini, slovenska sedanost in bo-
dočnost, in ob njihovi volji ni mogo-
če Italiji pričarati več »pravice«
na »altra spouda«, kakor je imela
Nemčija na baltske pokrajine.

Londonska pogodba je pa na-
sprotnovala tudi vsakršni politični
predvidevnosti, ker bi bila le tedaj
na mestu, če bi bila sicer Avstro-
grska premagana, vendar pa če bi še
obstala pri življenju. Ko je prišlo dru-
gače, so vztrajali Italijani na svoji
zadolžnici in so se vgnezdili ne
s posebno miroljubno oblastjo v
Istriji in Dalmaciji, pa tudi Ju-
goslovani so se sklicevali na nar-
odnostni princip ter zahtevali doma-
la vse ozemlje vzhodno Soče za svo-
jo novo srbo-hrvaško-slovensko dr-
žavo. Da bi se spor rešil, je predlagal
novembra meseca 1919. Wilson, ki ni
poznal razmer, italijansko-jugoslo-
vansko mejo, ki še vedno reže z
ostrim nožem jugoslovansko ozemlje,
toda od istrskega polotoka priznava
Italiji le zahodne tri četrtine; sicer pa
prisila ameriški načrt vso Dal-
macijo državi SHS ter za Reko z za-
ledjem in enako za Zader odreja nev-
tralizacijo pod varstvom zveze nar-
odov in s poznejšim ljudskim glas-
ovanjem; Italija naj bi dobila sedaj
neutrino otočje Pelagruž in Vis ter
otoka Lošinj in Unje, katerih slovan-
sko prebivalstvo bi imelo zopet prav-
ico do kraljevine samouprave. Za Ju-
goslovane ta Wilsonova kaša ni bila

prav okusna, ker bi s tem prišlo pod
tulo oblast stotisoče njih rojakov, ali
drugi ententni kuharji so to kašo še
temeljitje pokvarili. Neglede na ne-
bistvene izpremembe, prepušča
predlog Clemenceaua in Lloyd Ge-
orgea od države Reka le internacio-
nalizirano mesto, a dale predmestje
Sušak Jugoslovonom; zato pa je po-
tisnil v »varstvo Trsta« po Wilsonu
predlagano mejo črto še bolj proti
vzhodu. V svojem protipredlogu so
na to Jugoslovani naložile obo-
klonili kakršenkoli premik Wilson-
ove črte v škodo Jugoslovonom in
odstop otoka Visa Italiji; v spo-
razumu glede internacionalizacije
Reke so napravili pridržek, da pri-
pada luka Bar Jugoslovonom; de-
lansko predstavlja ta problem za dr-
žavo SHS vprašanje biti ali ne biti,
ker je Reka naraven in vsekakor naj-
ugodnejši izhod v svetovno morje in
na svetovni trg. Kot odgovor je pri-
šel iz Pariza na ta gotovo spravi-
li posredovalni predlog oster ultim-
atum: tekem štirih dni brez ugovora
sprejem rešitve adrianskega vpra-
šanja v ententnem smislu, ali pa uve-
ljavljeno londonskega pakta! Kljub
temu pa je bil odgovor beograjske
vlade, čeprav v prijazni obliki in iz-
raznočje upanje na nadaljno naklo-
njenost, odločen: Ne moremo! Take
so danes razmere.

Da ententa italijanske zahteve
tako brezobzirno zagovarja kot svo-
je, kar vsekakor še vedno ne zado-
volji najglasnejših imeritistov v
Rimu, je umljivo že vsled tega, ker
vrana zavoljo vrabca na strehi ne bo
izključevala vrani oči. Zdi se, da se je
Nittiju posrečilo prepričati Clemen-
ceaua, da so med Jugoslovani Srbi
kot prvi zavezniki entente za popu-
ščanje in da nasprotujejo rešitvi ja-
dranskega problema po pariških in
londonskih željah samo Hrvati, ki pa
vsled svoječasnega hlapčevanja Av-
stro-Ogrski ne zaslužijo nobenega
posebnega vpoštevanja.

V resnici na so si, ne oziraje se na
plemenske in strankarske razlike, vsi
Jugoslovani edini v obrambi proti
italijanskim aspiracijam. Vsi so raz-
čarani nad najnovjšim potekom
stvari in to še posebno, ker so se na-
dejali od potovanja regentovega v
Pariz marsičesa in so Nittijevo pol-
tiko zadnji čas smatrali sporazumu
naklonenejšo. Iz zborovanj, ki so se
vršila po vsej državi, in časopisja
vseh strank ne odseva samo leza
proti Italiji, marveč tudi izrečna ne-

jevolja nad entento. Posebno veselo
je bila pozdravljena na nekem bel-
grajskem zborovanju protestna iz-
java Cabrinoviča, enega izmed sa-
rajevske zarotnikov, ki se glasi:
»D' Annunzio, Nitti, Lloyd George in
drugi imperialisti naj vzamejo na
znanje, da smo dosedaj bili z njimi,
da pa bomo odslej z vsakomur dru-
gim, pa naj bo to Scheidemann, Le-
nin ali kdorkoli; in ni osamljeni glas,
če zagrebški list »Novosti« pravi, da
so se zopet enkrat v svetovni zgod-
ovini interesi pokazali močnejši kakor
ideje in izjava dalje: »Morda tudi
naši interesi, natančneje in globlje
vzeto, ne merijo več proti evropske-
mu zapadu; morda nas danes veže
več interesov z Nem. Avstrijo, Čeho-
slovaško in Nemčijo, kakor pa z za-
padno Evropo in morda bi nam več

koristilo, če oddamo svoj plus na ži-
tu, če ga bomo kaj imeli. Nem. Av-
striji in Nemčiji, mesto Franciji, čije
državniki nam skupno z italijanskimi
in angleškimi nastavljajo nož na
vrata«.

Jugoslovani se še ne zanašajo na
balonete, ker vojska z Italijo sploh ni
mogoča za deželo, ki bi bila odre-
zana od ententnega uvoza in so ve-
sti o mobilizaciji torej zgolj izmišljot-
ine, pač pa upajo na Wilsona in Ze-
dinjene države, ki so rešitvi adran-
skega problema, kakor sta lo predla-
gali Francija in Anglija, ponovno in
odločno ugovarjale. Če bo to upanje
Jugoslovane varalo ali ne, v vsa-
kem slučaju jim ostane za vedno na
jeziku grenek okus pilače, katero jim
servirajo »zavezniki«, prijatelji za-
padnih držav.

Beguncem, »katoliškemu« časopisju in javnosti!

Katoliški list »Straža« primaša v
svoji 17. števil, od 20. februarja t. l.
med drugimi brezobraznostmi tudi
sledede notico:

»Socialisti uporabljajo državne
begunske podpore v svoje strankar-
ske namene. Poverništvo za soci-
jalno oskrbo v Ljubljani je bilo v ro-
kah socialnih demokratov Prepeluha
in Jakliča. Država je naklonila be-
guncem v Sloveniji milijonski kredit
za podpore. Ta kredit so izčrpali go-
spodje socialisti že malnika meseca.
Kam je izginil ta pomoči potrebnim
beguncem namenjeni denar — zna-
Bog in pa socialistična malha! Be-
guncem se ne more izplačevati de-
narnih podpor že cele štiri mesece,
ker so tozadevne blagajne prazne.
Temu so krivi sodrugi socialisti, ki
imajo toliko usmiljenja z begunci, da
raši porabljeni beguncem odkazani de-
nar zase! Lena bratska hubezen!
Socialisti bi radi pomagali celo nem-
škim otrokom iz Avstrije, pa zaprav-
ljajo denar bratskih sirot v domovini.
Tako socialistično gospodarstvo je
lasen dokaz, da so internacionalcem
ljubši avstrijski otroci kot bratske
sirote. Glejte socialistično lažibrat-
stvo do lastnorodnih, a po vojni usodi
osirotelih bratov in sester iz Primor-
ja in Goriske!«

V isti številki primaša »Straža«
tudi člančič pod naslovom »Obupen
položaj beguncem — krivda soci-
jalističnega gospodarstva«, v katerem
govori prav tako perfidno, kakor
zgoraj citirana notica.

Sakrament, če to ni faloterija! List
mi čisto enostavno očita, da sem be-
gunski denar ukradell in ljudje, ki
takšne izlive politične podivjanosti
čitalo, mislilo, nekaj bo že na tem
resnice. »Straža« dobi priliko, da mi
pred sodiščem dokaže lopovstva, če-
tudi mi je osebno zoprno iskati čast
pri sodiščih. Videl bom jaz in videli
bodo vsi, kaj poreče pred sodiščem
katoliški duhovnik g. dr. Lenard, ki
ta list urela.

Porabim to priliko, da položaj po-
jasnim, v kolikor je meni znan. Si-
cer že 4 mesece nisem več član vlade
in toraj ne vem, kako stoji danes
z begunskimi zadevami, vendar bom
povedal to, kar mi je znano iz za-
časov mojega povereniškega delo-
vanja.

Ko smo sestavljali proračun za
moje bivše poverništvo, sem se za-
vel tudi za begunce. Stavil sem v
proračun šestnaest milijonov kron.
Svojeodobno koncentracijsko minist-
stvo v Beogradu — njegov podpred-
sednik je bil tedaj g. dr. Korošec —
mi je črtalo ravno polovico, to je ce-
lih osem milijonov kron. Vsled tega
in pa zaradi okolištin, da je vrednost
krona od preobrata leta 1918, do da-
nes neprestano padala, je poverjeni-
štvo prav kmalo prišlo v velike za-
drege glede izplačevanja podpor in
vzdrževanja begunskega taborišča v
Strnišču. Ponovno sem o tem poro-
čal v selah deželne vlade, ponovno
sem prošil za nov naknadni kredit v
iznosu deset milijonov kron, ponov-
no sem v tej zadevi osebno interve-

niral v pristojnih ministrstvih v Bel-
gradu in poslal sem obširen dokazni
materijal vsem ministrom zasebno.
Več kot sem storil jaz za begunce, —
to smelo trdim — bi tudi nihče drugi
ne bil. Po mojem odhodu iz deželne
vlade so se begunske zadeve odvze-
le poverjeništvu za socialno skrb-
stvo in se je za nje osnoval čisto nov,
in samostojen »Urad za zaščito be-
guncem v Ljubljani« pod vodstvom
gosp. okrajnega glavarja Vodopivca.

Skoro ves čas mojega poverje-
ništva vladal je »oddelek za be-
gunce« gosp. dr. Andrej Gosar, ki je
— če se ne motim — pristaž stranke,
ki jo na Stajerskem zastopa »Stra-
ža«. Reči moram, da je gosp. dr. Go-
sar vodil ta svoj oddelek z veliko lu-
bezno in v spretostjo. Zato so njemu
denarne težkoče, ki smo jih imeli v
zadevah begunskih podpor, znane še
mnogo bolj kot meni. Z največjim na-
porom sem naposled spravil celo za-
devo tako daleč, da je ministrski svet
načeloma pritrdil molji zahtevi, da se
za naše begunce dovolj naknadni
kredit v znesku deset milijonov kron
za prvo računsko leto. Predno se je
mogla zadeva prignati do konca, sem
odstopil. Kako stoji ta reč danes, ne
vem. O tem more dati pojasnilo le
novi »Urad za zaščito beguncem v
Ljubljani«. Prijatelj Jaklič pa ni imel
z begunskimi zadevami nikoli veliko
opraviti.

V stvarnem pogledu naj za danes
zadošča to pojasnilo.

Sedaj politična stran te predrzno
obdolžuje.

Takozvano »katoliško« časopisje
piše danes tako, kakor ni še nikoli,
niti pred vojno ne. Zlasti socialni de-
mokrati so mu ljudje, ki zgolj slepa-
rilo, kradelo, golufajo. Ne zahtevam
od tega časopisja, da bi povedalo, ko-

Sodrugi železničarji!

Splošna železničarska orga-
nizacija sklicuje

javen društven shod

ki se bo vršil

v četrtek 26. t. m. ob 7. uri
zvečer v veliki dvorani »Mest-
nega doma«.

Dnevni red: Poročilo o po-
gajanjih v Beogradu.

Sodrugi, železničarji, pri-
dite vsi!

LISTEK.

Venček ruskih narodnih pravljic.

(Poslovenil Fran Pogacnik.)

O gožu.

Živela je starka s hčerko. Hči se
je šla z devoikami kopat v ribnik.
Stele so srace in poskakale v vodo.
Tu prilaze iz ribnika goz in leze
na srace te hčerke. Deklice pridejo
iz vode in se oblečejo. Ko pa hoče
obleči srace starkina hči, je ležal na
njej goz. Začne ga odganjati, on pa
sedl in se ne da prepoditi.

Zdajci izpregovorijo: »Vzemi me za
moža, pa ti izročim srace!«

Ona ga seveda odkloni, a devol-
ke ji reko: »Ali se je mogoče omožiti
z njim? Reci mu, da ga vzame!«
Res mu pravi, da ga vzame. Tedaj
zleze goz s srace naravnost v vodo.

Ona se je oblekla, šla domov in
povedala materi: »Mati, mati, tako
se mi je zgodilo, goz je zlezel na mo-
jo srace in mi rekel, naj ga vzamem
za moža, sicer mi ne da srace in jaz
sem mu odgovorila, da ga vzamem.«

»Neumnica, kaj se ti blede, ali je
možno moža vzeti za moža.«

Tako so stvar pustile in pozabile
nanjo.

Prešel je teden in kaj sta videli?
Naenkrat prilaze cela čreda gožev.

Devojka vzklikne: »Ah, mati, za me-
noj, za menoj!«

Mati zapre kar najhitreje vrata
v vežo. Goži se vržejo ob vrata, a
bila so zaprta. Vzile so takoj v
klopčice in udarilo po oknu; ko so
okno razbili zlezejo v sobo. Devojka
pobegne na peč, oni za njo. Zvlečejo
jo s peči in odvedejo iz sobe.

Mati je plakala in jo spremljala.
Dospeli so do ribnika, se takoj potop-
ili vanj in se izpremenili tu v ljudi.
Mati pa je ostala na bregu, poplakala
in se vrnila domov.

Prešla so tri leta in devojka je ro-
dila tam sinka in hčerko. Začela je
prošiti moža, da jo pusti k materi v
posete. Pripeljal jo je iz vode. Tu ga
ona vpraša: »Kako naj te potem po-
kličem?« Odgovori ji: »Pokliči me,
Osp, Osp, pridji sem!« in jaz pridem.

Ona je šla k materi, on nazaj v
vodo. Na rokah je nesla deklico, deč-
ka pa je peljala za roko. Sreča jo
mati in se vžradosi.

»Zdravstvuj, mamica!«

»Ali ti je bilo dobro tam?«

»Dobro, mamica, mi je tam, lepše
nego pri vas!«

Sedl sta in kramljali. Mati ji je
pripravila obed. Ko je pokosila, jo
mati vpraša: »Kako je ime tvojemu
možu?«

Hčer ji odgovori: »Osp!«
»A, kako se vrneš domov?«

»Pojdem na breg, zakličem:«

»Osp, Osp, pridji sem; in on pride.«

Mati ji reče nato: »Lezi hčerka in
odpočij si!«

Lezla je in zaspala. Mati pa vz-
ame sekuro, jo ostro nabrusi in gre k
ribniku. Pride do brega in zakliče:

»Osp, Osp, pridji sem!«

Komaj le Osp pokazal glavo, za-
mahne starka s sekuro in mu razbije
glavo. A voda v ribniku okrvavi.

Starka se vrne domov in hči se
zbudi: »Ah, mamica, tako dolgčas mi
je tu, pojdem domov!«

»Prenoči pri meni, hčerka, mogo-
če ne boš več bivala pri meni!«

Hčerka je ostala in prenočevala.

Zjutraj vstane in použije zajutrek, ki
ga je pripravila mati. Nato se poslovi
in odide. Deklico vzame v naročje,

deček pa teče za njo. Pride na breg
in zakliče: »Osp, Osp, pridji sem!«

Kliče in kliče, a Osipa ni bilo. Ozre
se po vodi in vidi plavati po vodi nje-
govo glavo. Takol se ji posveti: »Ah,
ubila ga je moja mati!«

Tedaj zaplaka in med solzami
vsklikne hčerki in sinčku: »Odslej
na veke bodi pičček kraljiček, a ti
slavček: jaz pa poletim na veke v
gozd kot kukavica!«

Sreča.

Mlada žena je pozno zvečer pre-
dla. Ostajala je sama dolgo pokonci
ponoči od torka na sredo. Ko so tako

nekoč po polnoči že zapeli prvi pete-
lini, se je spomnila iti spat, a rada bi
delo dovršila. Mislila si je: »Vstanem
tutri bolj zgodaj, sedaj sem zaspala.«

Pripravi tedaj preslico, a se ne
prekriža in reče: »No, mati Sreda,
pomagaj mi, da jutri ranee vstanem
in dopredem! Po teh besedah zaspi.

Zjutraj rano, še preden se je za-
svitalo, zasliši, kako nekdo po sobi
hodi. Odpre oči in zagleda da je so-
ba razsvetljena; svetilka je prižgana
in peč zakurjena. Po sobi hodi stari-
kava ženska, odeta v belo haljo, na-
klada v peč drva in ravna ogenj. Na-
toto stoji k nji sami in jo zbudi:
»Vstani!«

Mlada žena vstane, se začudi in
reče: »Kdo si ti? Čemu si prišla
sem?«

»Jaz sem tista, ki si jo zvala, pri-
šla sem ti pomagat.«

»Kdo pa si? Koga sem zvala?«

»Jaz sem Sreda, saj si me vendar
poklicala. Oglej, napredla sem ti plat-
no in ga že tudi iztrkala. Obeliva ga
sedaj! Peč je zakurjena in lonci pri-
pravljani, poldi in prinesi vode!«

Žena se prestraši, češ, kaj bi to
bilo. Sreda pa jo srdito pogleda in oči
se ji kar zaiskre.

Žena vzame vedro in gre po vode.
Stoji skozi vrata in pomisli, ali ji ne
bo čudna straka česa storila. Boljše
je, da gre k sosedom kakor po vode.

Šla je, noč je bila temna in po selu
je še vse spalo. Prišla je do sosedov
in trdo potrkala na okno. Odprla ji je
starka in vprašala: »Kaj si tako rano
vstala, dete? Kaj ti je?«

»Ah, kumica, tako je bilo. — Pri-
šla je Sreda k meni in me poslala po
vodo, da namočim platno.«

»Ni dobro to,« pravi starka. »Ona
te na tem platnu zadavi ali speče.«
Očividno je bila starka z njo znana.

»A kaj naj storim? Kako naj se
rešim zla?«

»Napravi takol! Vzemi vedro,
tolci po njem in kriči pred hišo: »Na
morju so zgoreli Sredini otroci!« Ona
skoči iz hiše, gleda da skočijo prei va-
njo nogo ona; zapri vrata in se pro-
križi! Naj ti še toliko grozi in prosi,
ne spusti je nazaj, a križi se s kredo
in rokami in molji! Tedaj nečista sila
pobegne!«

Žena hiti domov, tolče po vedru
in kriči pred oknom: »Na morju so
zgoreli Sredini otroci!«

Sreda skoči iz hiše, da vidi, kaj je,
a žena smukne v hišo, zapre vrata in
se prekriža. Sreda priteče nazaj in
kliče: »Odpri mi, sestra! Napredla
sem ti platno, daj, da ti ga še obe-
lim!«

Žena je ni uslišala. Sreda pa je
razbilala, dokler niso zapeli petelini;
nato je zatuhla in izginila. Ženi pa je
ostalo platno.

liko smo posamezni socialisti storili dobroga za razne dobrotelne namene in za zavode, ki so, če jih smemo politično presoditi, »katoliški«. Še več; vemo, da ne smemo pričakovati, da bi to časopisje hvalilo svoje politične nasprotnike.

Ampak nekaj smo pričakovali, zlasti jaz: da bo politični boj poštenjši in bolj načelen, kakor pa je bil. In baš ljudje iz vrst SLS, so bili, ki so nas po drž. preobratu vabili na seje in sestanke, kjer se je razpravljalo o tem, da politično življenje ne podivja in nam prizanesa s prostostimi manirami. Jaz osebno sem skušal biti vedno pravičen na vse strani; niti kot uradniku, niti kot politiku se mi ne more očitati, da sem zavedno komurkoli hotel biti krivičen. Kljub vsemu temu, pa sem imel zadnje čase priložnost približno laži »Slovenec«, »Večernega lista« in danes »Straže«, ki vse so se tikale osebne časti ali osebne poštenja. Dobro se namreč zavedam, da bi bil velik lopov, če bi trdil, da je gospod dr. Brejc kradel, ko je bil deželni predsednik, da je gospod dr. Verstovšek goljufal, ko je bil poverjenik, da je gospod Golija defraudiral, ko je bil notranji pover. Vsak človek, ki moralno ni popolnoma pokvarjen, bi imel občutek, da bi bila to lopovstva. Samo »katoliško« časopisje nima tega občutka! Kaj res sede v uredništvih teh listov same moralne propalce? Da ne bo izgovorov, bom na te slučaje osebno opozoril prevzvišene gospoda škofa, ker vem, da je pri nas cerkvena oblast, ki čuva nad katoliškim tiskom.

Vsakdo ima in ima pravico kritizirati. Lahko se pove, da je to in ono za nič, kar je napravil ali ukrenil talionisti socialisti. Če pa se očita, da smo socialisti državni denar kradli in defraudirali, potem z vso pravico pričakujem in zahtevam, da se to tudi dokaže. Tudi od »Straže« zahtevam, da bo svoje hude očitke dokazala in pričakujem, da se ne bo skrila za katerikoli paragraf tiskovnega zakona. — To za danes!

Albin Prepeluh.

Demagogi na delu.

Belgrad, 23. februarja.

V krogih, ki so blizu Protič-Koroščeve reakcionarne vlade, pripovedujejo, da se sestane »časno narodno predstavništvo« — 1. marca. Drugi zopet pravijo, da — 1. aprila. Bodi kakor že koli, res je, da gospodje ubijajo, kako bi mogli izvršiti obljubo, ki so jo kroni dali, da bodo delali s parlamentom, v kolern da imajo »skvorum«. Slišal sem, da so hoteli proglasiti »skvorum« s številko 88, češ to odgovarja ustavi, ali dobili so iz merodajnih krogov sporočilo, da je za ugotovitev kveruma merodajen — predsednik začasnega narodnega predstavništva. Nekaj časa so se gospodje kislili držali. No — Korošec se je pritožil bozu in prošil sv. Genovefo za razsvetljenje... Danes zjutraj sem ga videl, ko je veselega lica marširal po terazijah. Slišal sem, da je svojim kolegom v ministrskem svetu razložil svoj plan... In ta je: Kot prvi predmet naj se dene na dnevni red zakon o davku na vojne dobičke, češ: socialni demokratje in demokratje bodo morali v zbornico, drugače pa bomo po svojih časnikih bobnali, da ščitijo vojne dobičke... Minister Ninčič se je sicer takoj priglasi k besedi ter izja-

vil svojo bojazen, češ: gospod Korošec ima dober namen, ali ne polje, ker javnost ve, da so posebno socialisti lani v maju in juniju z vso močjo zahtevali, da se reši davek na vojne dobičke... Protič le kimal v znak, da ima Ninčič prav, ali gospod duhoven Korošec so se vzdignili (tako se govori) in se zasmeli: »oh — vi radikalci, kako ste še neumni — saj jaz tudi vem, da je to res, ali — kaj pa je to, če se zlažemo, samo da je naš namen dosežen.« Po daljši debati se je plan dr. Korošec odobril in gotovo bodete te dni že brali, da bodo demagogi postavili kot prvo točko na dnevni red: davek na vojne dobičke... Ali motijo se gospodje demagogi: javnost ve, da je narodno predstavništvo zasedalo od marca do avgusta in da ni moglo ali ni hotelo izvršiti niti enega dobrega predloga — zakona o davku na vojne dobičke pa se sploh ni hotelo lotiti...

Drugača pa je bila nova vlada kar naneprilaznejše sprejeta. Dva ministra (hrvaški advokat Hanžek in turški beg dr. Hrasnica) sta prvi dan demisijski. — dr. Krnić je prvi dan zapustil socialno politiko in odšel v — agrarno reformo. V socialno politiko so namestili prof. Šurmana, ki je za vlade Narodnega vječa v Zagrebu vodil trgovino in industrijo ter obe temeljito »zafural«. V šume in rude pa so dali — Ivico Kovačevića, ki se seve s tem predmetom ni nikdar bavil. Upanje je, da bo te vlade prav kmalu konec, ker kvoruma ne more dobiti, čeprav se silno peha, da bi ga dobila.

Kedaj je legal?

»Slovenec« je priobčil v sredo članek pod naslovom »Nasprotniki parlamentarizma«. V tem članku hoče prikazati, da so demokratje in socialisti le zato hoteli, da se razpusti začasno narodno predstavništvo in razpišejo volitve, ker niso v njem imeli večine. To da je bilo tudi vzrok, da so rekli, da je »narodno predstavništvo nezmožno za delo.« »Slovenec« vsklika:

»In vendar se je vsak zavedal, da je bilo v začasnem narodnem predstavništvu toliko zmognih duševnih delavcev, kakor jih morda v nobenem parlamentu ne bo več!«

Zgrozili smo se, ko smo prebrali ta vskliki! Spomnili smo se, da je pred več meseci, n. pr. septembra 1919, »Slovenec« čisto drugače pisal. V članku »Dajte nam volitve« (štev. 212., z dne 16. septembra 1919) je pisal »Slovenec«:

»Naša, z vsemi naravnimi prednostmi oblagodarjena država se pogreza. Dežela, ki stoji n. pr. glede življa med najsrečnejšimi deželami Evrope, pada v močvirje. Premaganje in potepanje države, ki se sibi pod udarci zmagovalcev do tal, se dvigajo polagoma iz globlin. Nemčija, ta navadni mednarodni kaznenec je v svoji narodni nesreči discipliniran dovolj, da zbira svoje ostale sile za preosnovi svojega gospodarskega in državnega življenja. Naša država, ki bi se kakor vse agrarne države, lahko z odločnim sunkom povzpela v kratkem času do urejenih razmer, gre navzdol. Vzroki ne leže ne v posebnosti naših krajev in ne v negotovosti ljudstva, temveč v delstvu, da ni nikogar, ki bi znal državo upravljal. Duševna in politična beračija naše takozvane inteligence, je pravzrok vsega zla. Vsi zgodovinski

razmer se naše razumništvo ni nikdar učilo vladati in upravljati velikih ozemelj in se nahaja zato pred nalogami, ki jim ni doraslo. To je njeno opravičilo.«

»Slovenec« je septembra lanskega leta in mesec dni potem, ko sta dr. Korošec in Gostinčar izstopila iz vlade, konstatiral, da vzroki neurejenih razmer v Jugoslaviji niso v ničem drugem kot v delstvu, »da ni nikogar, ki bi znal državo upravljati.« »Slovenec« je konstatiral s tem, da niso znali ne Protič, ne Korošec, ne Gostinčar države upravljati.

In danes? Danes, ko je zopet nastopila ista Protič-Koroščeva vlada, pa vsklika, da je bilo v »začasnem narodnem predstavništvu« toliko zmognih delavcev, kakor jih morda v nobenem parlamentu ne bo več...

Kedaj je »Slovenec« lagal — ali septembra ali danes?

Obakrat. Lažnivci samo laže!

Kaj je surovost?

»Slovenec« je na moje pismo »sodrug« po Sloveniji odgovoril, in sicer je odgovoril tako, kot — zna. Najprej laže, da je »Kristan moral sleči ministrski frak«. Doslej ministri niso imeli »ministrskih frakov« — če jih bo sedaj upeljala Protič-Koroščeva vlada, ne vem. Mogoče je, res so se pulili za to na vso moč. Jaz in moji tovariši jih nismo imeli in jih zato nismo mogli sleči. — »Slovenec« mi podtika »mlade, smrkave doktorje« — to seve z gotovim namenom. Konstatiram, da »Slovenec« zopet laže! Jaz takih izrazov nisem nikdar rabil. »Slovenec« laže, samo če zine. Pravi tudi, da je prinesel dejstva o mojem ministrovanju. Laže, ker jih ni prinesel... Končno je »Slovenec« razžaljen in piše, da je »surovost« moje konstatiranje — da se je tisti mož, ki je 15 let ali še več pisal laži v »Slovenca«, oziroma bil odgovoren za laži v »Slovenca«, obesil, ko je spoznal, da je bil na krivi poti. No, gospodje pri »Slovenca« — je počasi. Dejstvo je, da je pokojni Štefe kot glavni urednik »Slovenca« in »Naše Moči« vse slovensko napredno in socialno demokratično ljudstvo blati, da je prinašal o nas socialnih demokratih najgorostajše laži...

Ko je svojevoljno zapustil (radi neozdravljive bolezni) ta svet pokojni Železnikar, o — kaj so o tem pisala klerikalna glasila... Ko je zadnji mlad dijaček zastrupil tovariša, kaj smo v klerikalnih listih brali o tem? Jaz sem slučaj pokojnega Štefeta poklical v spomin gosp. Smodju in gosp. Kremžariu, da ju opozorim. Tudi ta dva gospoda danes lažeta na vso moč o socialnih demokratih in seve posebno o meni. Pride čas tudi za nju, da bodeta spoznala svoje rabelsko delo in sledila Judežu Iskarijotu, ker druge pokore za njune grehe ne bo... Surovost, gospodje pri »Slovenca« in »Večernem Listu«, surovost je, kar vi delate v svojem časopisu — surovost je lagati o svojih bližnjih, lagati vedoma in hotoma — natolcevat in obrovkovati vedoma in hotoma...

Ljudje, ki padejo do take surovosti, niso ne lunaki in še manj pomilovanja vredni. Vsak jih obsola!

Ant. Kristan.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Sodrug! Prijatelj!

V petek 27. t. m. ob 8. uri zv. bo predaval s. Fr. Albrecht o temi:

Socialni problemi v leposlovju.

Predavanje se bo vršilo v poslopu »Impex«, Krekov trg 10. Sodrug in prijatelj, udeležite se predavanja v čim največjem številu!

Nikdo naj ne manjka!

POL MILLIONA NEVELJAVNIH TISOČAKOV ZAPLENJENIH.

LDU. Split, 24. (DDU.) Predvečerašnjim so ob izmenjavi novčanic trgovcu Stojanu Tunčiču iz Beograda zaplenili pol milijona kron. S sabo je bil prinesel 571 tisočakov, od katerih je bilo 543 neveljavnih. Trgovca so zaprli.

Amerika proti belemu terorju na Madžarskem.

LDU. Pariz, 25. (DunkU-Brezžično.) Ameriški komisar v Budimpešti, Sir Grant Smith, je vsled ponovnih nasilnosti od strani monarhističnih častnikov, ki so dosegle svoj višek v zavratnem umoru urednikov Somogyia in Bacza, posetil ministrskega predsednika Huszara mu je odgovoril, da vlada stori vse (??), kar je v njeni moči, da bi izsledila zločince ter jih eksemplarično kaznovala.

Dunajsko delavstvo za vzpostavitev odnošajev s sovjetsko Rusijo.

LDU. Dunaj, 25. (DunkU.) »Arbeiter Zeitung« poroča: Okrožni delavski svet na Dunaju je pri svoji včerajšnji seji sprejel resolucijo, kjer zahteva predvsem vzpostavitev normalnih diplomatskih odnošajev z vsemi državami, zlasti pa s sovjetsko Rusijo, ter izjavlja, da kljub temu, da so mu znane velike težkoče pri obnavljanju gospodarskih odnošajev z Rusijo, pričakuje vendar od avstrijske vlade, da nemudoma porabi prvo priložnost za vzpostavitev gospodarskega prometa med Avstrijo in sovjetsko Rusijo. Predvsem pa resolucija izraža željo in pričakovanje, da bodo nemško-avstrijske zadrugorile vse, da stonilo v zveze z zadrugami sovjetske Rusije.

Obnovitev prometa z Rusijo.

LDU. London, 25. (DunkU-Brezžično.) Sklep londonske konference o vzpostavitvi trgovinskih odnošajev s sovjetsko Rusijo pravi, da je tako za gospodarstvo Rusije, kakor tudi ostalega sveta potrebno, da se obnovi trgovinski promet med Rusijo in ostalo Evropo. Ta trgovina se bo podpirala z vsemi sredstvi, vendar tako, da se politični odnošaji zapadne Evrope napram sovjetski Rusiji ne bodo izpremenili. (?)

Premirje med Čehoslovaki in boljševiki v Sibiriji.

LDU. Berlin, 25. (DunkU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Kodanja: Kakor javlja »Extrablade« so boljševiki in Čehoslovaki v Sibiriji sklenili premirje, v zmislu katerega bodo Čehoslovaki s pomočjo boljševikov zapustili Sibirijo.

Vladna kriza v Romuniji.

LDU. Bukarešta, 24. (RBA Damlan.) Rešitev vladne krize se je definitivno odgodila do povratka mini-

strskega predsednika dr. Vajde v Bukarešto. Vsi obdolžitev, ki jih je odstopil finančni minister dr. Aurel Wlad naperil proti velikemu glavnemu stanu, je načelnik glavnega stana general Pezan odstopil s svojega mesta. Do rešitve ministrske krize bo finančno ministrstvo začasno vodil prometni minister Mihail Popo. (Popovici? Op. LDU.)

Francija izstopila iz latinske novčne zveze.

LDU. Washington, 25. (DunkU-Brezžično.) Kakor poročajo »Chicago News« iz Pariza, bo Francija izstopila iz latinske novčne zveze, ker ima francoski srebrni denar mnogo višji tečaj, kakor pa znaša njegova nominalna vrednost, in ker Francija vsled iztihanja denarja trpi ogromno škodo, da se tečaj srebrnega franka spravi zopet v skladu z njegovo nominalno vrednostjo, je ravno potrebno, da Francija odpre svojo udeležbo pri latinski novčni zvezi. Francija bo ves svoj srebrni denar potegnila iz prometa ter izdala enako množino novega kovane denarja, ki bo sestajal iz 60 odstotkov srebra, 22 odstotkov niklja in 18 odstotkov bakra.

Londonska konferenca.

LDU. London, 25. (DunkU-Brezžično.) Londonska konferenca je včeraj sklenila, sklicati posebno konferenco finančnih strokovnjakov, ki se bo posvetovala o sredstvih za znižanje cen življenjskih potrebščin in za ustajenje meničnih tečajev.

Italija in Anglija priznavata sovjetsko vlado.

LDU. Pariz, 24. (DunkU.) »Intransigeant« izjavlja, da sta Anglija in Italija bržkone pripravljene, priznati sovjetsko vlado: Francija in Japonska pa sta proti takemu postopanju.

RUDARSKA STAVKA NA ANGLEŠKEM.

LDU. London, 24. (DunkU.) »Brezžično.« Včeraj je jelo stavkati 30.000 rudarjev v premogovnikih Rhonda Walley, baje zaradi nepravilnega postopanja proti dvema delavcema.

Mesto pušk delovno orodje.

LDU. Berlin, 25. (DunkU.) »Berliner Tageblatt« poroča iz Bazaja Brezžična postaja na Eiffelovem stolpu je prestregla radiogram iz Moskve, ki poroča o ustroju novo ustanovljenih boljševiških delovnih armad in ki pravi, da se poslej vojakom ne bodo delile puške, ampak različno delovno orodje. Delo bo prisilno. Delavci bodo dodeljeni za vse življenje določenim podjetjem. Posamezne armade bodo v zmislu po navodilih ljudskih komisarijev poslane v vse kraje, ki se nahajajo v neugodnem gospodarskem položaju. Ta delovna mobilizacija se bo izvajala z brezobzirno strogostjo.

Prekop med Donavo, Meno in Reno.

LDU. Berlin, 25. (DunkU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Monakovega: Bavarski deželni zbor je sprejel zakonski osnutek gleda prekopa, ki bo vezal Donavo z Meno in Renom.

Revizija mirovne pogodbe.

LDU. Berlin, 25. (DunkU.) »Berliner Tageblatt« poroča iz Bazaja: Pu vesteh, ki so prišle semkaj iz Rima,

Maksim Gorkij:

„Sodrug - provokater“.

Pred kratkim sem dobil pismo sledeč vsebine:

»Včeraj sem prečital Vašega »Vampirja«, in moja duša — duša človeka, ki tudi služi pri tajni policiji — plača ob spoznanju brezupnosti mojega položaja, katero je to pripovedovanje v meni zbudilo. Ne maram Vam pripovedovati, kako sem prišel v to iano. To ni zanimivo. Pravim Vam le, da sta me lakota in svet osebe, ki mi je bila blizu in ki je bila obtožena, pa je upala, da morem jaz olajšati njeno usodo, nagnala na ta strašni korak.

Pravim Vam, da sem ves čas, kar sem tam služil, zaničeval samega sebe in da se zaničujem še vedno. Toda — veste li, kaj boli? Da tudi tako čuteč človek, kakršen ste Vi, očitno ni razumel, da je moral gotovo vsak izmed nas tahniti mnogo spaliti v svoji duši. Da smo trpeli, ne tedaj, ko smo že služili, ampak prej, takrat, ko ni bilo nobenega izhoda. Da nam družba, ki nas sedaj obmetava z blagotom, tedaj ni podala roke v pomoč. Vsakdo ni tako močan, da bi mogel žrtvovati vse in ne dobiti ničesar v odmeno. Če ne bi bilo vere v socia-

lijem, v stranko, — toda vidite, jaz sem po svoji neumni glavi tako razsojal: Premalenkost je škoda, ki jo morem prizadeti gibanju, pretrdnim verujem v idejo, da ne bi mogel delati tako, da bo manj škode kakor koristi. Ne opravičujem se, toda želim, da bi Vam bila psihologija takega bednega bitja, kakor je provokater, lasna. Saj nas je mnogo — vsi smo izmed najboljših delavcev stranke. To ni posamezen, izlezen slučaj, ampak očitno mora biti kakšnglobokejši, splošnejši vzrok, ki nas je nagnal v zagato. Prosim Vas, premagajte svoj odpor, približajte se denunciantovi duši in povejte nam vsem: Kakšni motivi so nas vodili, ko smo mogli mi, verujoči z vso dušo v stranko, v socializem, v vse, kar je svetega in čistega, »časno« služiti pri tajni policiji in, zaničujoči sami sebe, vendar smatrali za mogoče živeti?«

Težko se živi v sveti Rusiji.

Težko.

Ljudje greše in slabo se to končuje. Kesajo se za svoje grehe in se slabše se končuje. Čudna je logika besed o veri v socializem. Ali bi mogel človek, ki misli tako čudno in grozno, odgristi ljubljeno ženi uho ali prst, opravičevaje se s tem, da jo lu-

bi vso, telo in dušo, in da sta naša ali uho povsem neznatna dela v primerjavi z njo celo? Gotovo da ne bi mogel. Toda verujoč v socializem, ljubeč stranko, li zaporedoma trga žive ude in je odkritosrčno prepričan, da stvari s tem več koristi kakor škoduje. Ponavlja vprašanje: Ali misli to odkritosrčno? In bolim se, da — odkritosrčno; da se ni ta misel pojavila šele po dejanju, ampak da se je porodila v enem trenutku z dejanjem denunciacije. To je najoriginalnejša poteza ruskega človeka: Vsak trenutek je popolnoma odkritosrčen. Prav ta originalnost je postala — tako se mi zdi — vir moralne zmede, v kateri smo se navadili živeti. Poglejte: Nikjer se ne bavijo toliko in tako trdovratno z vprašanji, spori in brigami zaradi »dovršitve samega sebe«, kakor se pečajo s to očitno neplodno rečjo pri nas.

Vedno se mi je zdelo, da ustvarja prav ta način zaposlenosti posebno gosto in dušečo atmosfero licemerstva, laži in hinavščine. Posebno težka in moreča je bila ta atmosfera v krogih »tolstolevcev«, ljudi, ki se se nenavadno strastno bavili z »izpraševanjem samega sebe«.

Morale kot čista organskega odpora proti vsemu umazanemu in sla-

bemu, kot instinktivnega hrepenenja po duševni čistosti in po krasnem delanju — take morale ni v našem vsakdanjem življenju. Na njenem mestu je že davno hladno razumno razmišljanje o pravih, po katerih se je treba ravnati, a to mišljenje, ne glede na njegovo protivno skolskosti, ustvarja ledeno ozračje nekakega neskončnega, dolgočasnega in nesramnega obsojanja, zahrbtnega napadanja in zijanja v dušo drugega z bistrim in srepim pogledom sovražnika. Tu imamo podlega sovražnika, ki nas ne sili, da bi zastavljali vse sile, napenjali ves um, vso voljo proti njemu. On je literat. Le za tem stremlji, da bi vam dokazal, da je bolj prebrisan — v vsakem oziru bolj od vas. Privoščite mu, da vam to dokaže — na trenutek se razveseli, ali potem se izčrpa, zaduha se, omehča in se začne dolgočasiti. Ampak tega mu žal ne privoščijo, temveč se spuščajo z njim v prepir in se tako sami kvarijo, razsipavajoč natos za neumnost.

Poglejte, kako neznatna je množina simpatije v vsakem izmed nas, kako slabo je razvit čut prilateljstva, kako tople so naše besede, ali kako strašno hladni so naši odnošaji do človeka. Le tedaj se obračamo do

njega s plamenitim žarom, kadar poruši naša ustanovljena pravila ravnanja in nam da priložnost, da ga sodimo s krivično sodbo. Otroci po deželih love ob zimskih večerih, kadar se dolgočasijo in se jim še ne lubi spati murne, pa jim trgajo nožice — eno za drugo. Ta mila zabava me vedno spominja na splošni smisel našeg razmerja do bližnjega in naše sodbe o njem.

Pisec pisma »sodrug-provokater« govori o tajnem »splošnem vzroku«, ki goni njih mnogo in ki je prignal tudi njega v zagato.

Mislím, da eksistira tak »splošen vzrok« in da je to prav slab vzor. Brez dvoma je eden njegovih temeljnih elementov tudi dejstvo, da se postavljamo drug proti drugemu povsem ravno dušno, seveda le takrat, kadar smo dobre volje. Ne znamo ljubiti, ne cenimo drug drugega, paznost napram drugemu ni razvita v nas, o nas se je že davno povsem pravilno reklo:

»Napram dobremu in slabemu so popolnoma ravnodušni«.

»Sodrug - provokater« je napisal svoje pismo zelo odkritosrčno, mislim pa, da je vzrok njegove nesreče prav tista ravnodušnost napram dobremu in slabemu.

poroča »Messaggero« iz New Jorka, da je precej verjetno, da bo senat sprejel predlog predsednika Wilsona, ki zahteva, da se skliče nova mednarodna konferenca za temeljito revizijo mirovne pogodbe.

Novice.

— **Agronomska fakulteta v Belgradu.** V Belgradu se že vrše priprave za osnovo agronomske fakultete na belgajskem vseučilišču. Fakulteta se bo otvorila že letos; predavali bodo jugoslovanski in ameriški strokovnjaki.

— **Dr. Draža Pavlovič,** predsednik narodnega predstavništva, je bil imenovan za pravega člana akademije znanosti in umetnosti.

— **Veliki župan torontalske tamiške županije** dr. Bogdanov je podal ostavko radi premene vlade.

— **Podružnica »Jadranske banke«** v Zadru so Italijani zaprli.

— **Avstrilska vlada** je razpisala prospekt 4 odstotnega premijskega posofila.

— **Razkritja o Hortijevih spletkah.** Kakor poroča »Morgen« je pred nekaterimi tedni zaradi ropa na komunistu Schoenu na Dunaju aretirani madžarski poročnik Kis izpovedal pri zaslišanju v obsežni priznavi, da so odpeljavo in umor izvršili na Dunaju komandirani madžarski častniki na povelje vrhovnega armadnega poveljnika Horthyja in s pripomočjo dunajskega madžarskega poslanstva. Nadalje je izpovedal Kis, da so bile iz Ogrskega komandirane na Dunaj cele častniške stotnije, katerih glavna naloga je bila nadzorovati na Dunaju živeče ogrske begunce, jih aretirati na madžarsko povelje ter jih odvesti na Madžarsko; za to delovanje da sta vedela Horthy kakor tudi legacijski svetnik Matyasowszky.

— **Lakota in kužne bolezni v vzhodni Galiciji.** Ukrajinski tiskovni urad poroča: V vzhodni Galiciji razsajajo lakota in kužne bolezni v najstrašnejših oblikah. Posebno Karpatti so kraj strašnih bolezni. Trebušni in pegasti legar, rdeča griža in druge bolezni razredčajo vrste tamkajšnjega prebivalstva. V mnogih vaseh izumirajo cele rodbe. Poljske oblasti ne store nič v pomoč ljudstvu.

— **Časopisje v sovjetski Rusiji.** Po uradnih poročilih sovjetske vlade se tiska v Rusiji vseh najvažnejših časopisov skupaj v 450.000 izvodih. »Pravda« se tiska dnevno v 150.000 izvodih. »Krasnaja Gazeta« v 180.000, »Derevenskaja komun« in »Izvestia« v 53.000 izvodih.

— **Slika, V. M.** na Predariskem je umrl zadolžen posestnik. Zapustil je osem nepreskrbljenih otrok. Najstarejši še ni dopolnil 14. leta. Po pogrebu se je zbralo 30 »žalutnič« v gostilni ter tedno in pila na vse pretege »na čast« in »spomin« pokojnika. Na koncu so se med seboj stepi. Račun te podedine pa je morala — po tamošnji navadi — plačati uboga vdova z osmimi otroci.

— **V Lvovu** se vidno manjša konsum alkohola. Zasluga gre občinskemu svetu, ki ne dovoli nobene nove gostilne ter le znatno skrajšal gostilniško policijsko uro.

— **Svetovni rekord v dviganju.** Nemški velikan Herman Görner v Lipskem je dosegel svetovni rekord v dviganju. Nedavno je dvignil z obema rokama 406 liber, z eno pa 322. To je menda že precejšnja moč!

— **Šest milijonov frankov** ponuja ameriška filmska družba boxeru Carpentieru za to, da dobi dovoljenje za pravice filmovanja njegove borbe za svetovno prvenstvo z bokserjem Demosyem. O svet, kako si neumen!!!

— **Podpredsednik bremenske bombazne borze,** von Cleve je bil 23. tm. od neznanega človeka na cesti ustreljen.

Novice iz Celja.

— **Olepševalno društvo.** Ker se je prejšnje olupševalno društvo s strani Nemcev razpustilo, se bo vršilo te dni ustanovni občni zbor novega olupševalnega društva. Če se bo ustanovilo to novo, res potrebno društvo, bi bilo želeti, da se isto z vso vsemno porime olupševalna naše krasne okolice. V tem času in vsled vojne so vsi naši krasni izprehodi po okolici docela zamarejeni. Od vseh lepših poti v parku in na griču so bile klopice in mize. Sedaj pa je vse poromljeno. Upamo, da bo celjsko občinstvo znalo ceniti pomen tega važnega društva in ga bo v njegovem delovanju z vso vsemno podpiralo.

— **Kaj le s celjskim gledališčem?** V Celju imamo krasno gledališko poslopje, ki se s svojim odrom in opremo lahko kosa z marsikaterim drugim provincijalnim gledališčem. To

gledališče ima sedaj v posesti celjske Dramatično društvo. Ničesar nimamo proti temu, radi pa bi vedeli, zakaj letošnje sezono razen par predstav nismo imeli več prireditev. Svoječasno so Nemci prirejali v tem gledališču po dve do tri predstave tedensko, med temi tudi redno po eno opero in vmes tudi kakšno opero. Res, da so bili takrat drugi časi in je bilo to lahko izvedljivo, medtem ko je danes to zvezano z ogromnimi stroški. Nemški magistrat je tiste čase za vsako sezono sklenil z gledališčem v Ljubljani pogodbo za redne predstave, ki so se tudi vedno vršile. Mislimo, da bi tudi sedanjemu magistratu moral preskrbeti celjskemu meščanstvu redne predstave. Pa se kratkoma odda poslopje na razpolago društvu, katero se potem ne briga niti za prirejanje predstav, niti se ne pogodi za redne predstave s kakim konzorcijem. Celo zimo smo bili brez gledališča. Za drugo sezono bo treba pač kaj intenzivnega ukreniti, ker gledališko poslopje brez predstav nam prav nič ne koristi.

— **Občni zbor kraljevine organizacije JSDS v Celju** se vrši v nedeljo, dne 7. marca ob 9. uri dop. v dvorani gostilne pri »Zelenem travniku«.

— **Kaj le s celjskimi uličnimi napisi in hišnimi številkami?** Vedno čitamo v listih, da so si razna bivša nemška mesta, katera so sedaj v naši posesti, že nabavila nove ulične table. Pri nas v Celju pa se za take stvari nima nihče časa brigati in se s tem ukvarjati. Če so se morale pobrati ulične table, naj bi se bile vsaj do časa, da se nabavijo nove, pustile z označbo ulice in hišne številke. Kako mučno je za občinstvo, posebno pa še za tujce, ko iščejo ulice in hišne številke, pa jim dostikrat iz te zagate ne morejo pomagati niti domačini. Pozivamo merodajne faktorje, da v tem oziru prekosle nekaj ukrenemo, ker nikjer ne stoji, da bi mogli biti ravno Celjani v vseh stvareh — zadnji.

— **Kdo so danes narodni socialisti v Celju?** Te dni mi je prijatelj pripovedoval o nekem tukajšnjem navdušenem narodnem socialistu sledečo zgodbo, ki je vredna, da se orne pozabljenosti: Bil sem leta 1915 kot voljak na dopustu in sedel zvečer, ko sem čakal na vlak, s prijatelji v neki slovenski gostilni. Ko le že bilo po devetih urah, me nahuili ta gospod, s katerim sva se na preli v civilnem življenju dobro poznala in je imel v tem času šaržo praporščaka — s temi-le besedami: »Um 9. Uhr missen sie schlafen!« Ko sem mu potem polasnil, da se v noči odpeljem zopet nazaj, mi pravi: »Auf den Zug müssen sie am Bahnhofe warten, nicht aber im Gasthaus!« Mislim sem si svoje ter odšel. In taki ljudje danes še poleg nekaterih drugih predstavljajo v Celju narodni socializem. Brrr!

Dnevne vesti.

Lakaji o lakajstvu.

Kaj pomeni beseda lakaj, večinoma ve vsak čitatelj, ki je kdaj čital grešne ali negrešne časnike: Lakaj je sluga velike gospode, grofov, cesarjev, kraljev, škofov, papežev, milijonarjev itd. Taki veliki gospodje morajo imeti zveste, vdane in popolnoma pokorne slugе, katerim pa navadno dajo še posebno markantno uniformo, da se že zunaj pozna, da so to slugе, torej nekaj manj velikega kakor gospoda sama. Sunkje jim obrobijo z rumenimi ali belimi portami, ali jim pa dajo obleko, ki je sicer posebna, vendar se pa razloži od navadnih zemljanov. In slugе so pomislili na svojo odlično stopnjo. Ni pa lakajstvo le na graščinah in v dvorih civilnih in cerkvenih dostojanstvenikov. Tudi cele stanove, poklice v človeški družbi imamo, ki se pečajo z lakajskimi posli, dasi to ni njih poklic; imamo stranke, verske cerkve skoro brez izjeme. Zakaj? Ker to zahteva njih obstoj, ker jih je družba podkupila s tem, da jih je angažirala v svoji družbi. Pri teh se šele pokaže pravi lakajski talent. Pomislimo le na vojno in predvojno dobo: Koliko lakajске službe so opravile klerikalne stranke in njih časopise pred vojno za oboroževanje, za uvedbo vojaške in črnovojniške dolžnosti, s hujškim našega naroda proti različnim »sovražnikom« kot pohlevni lakaji, vsiljivi bogu in svojem cesarju. In ta lakajska služba je šla proti lastnemu narodu v prid tujim gospodim. Podpirali ste družbo izkoriščevalcev kot njih lakaji in danes niste prav nič drugačni. Neimovitim slojem trošite pesek v oči s socialnimi epistolami, na drugi strani pa zagovarjate in organizirate izkoriščanje, ker te ljudi potrebujete. Ni vam na srcu beda, ampak le: gospodje naj bodo gospodje — delavci pokorni berači. To je vaša modrost.

Napravite red!

— **Prva Hrvatska Štedionica v Zagrebu** že dalje časa likvidira prav počasi ameriške novčane pošiljave. Nad poslovanjem te banke se pritožujejo tudi ameriški listi. Banka se je izgovarjala najprej s stavko bančnih uradnikov, potem s tiskarsko stavko, a sedaj je od takrat tudi minilo že nekaj mesecev, pa banka še ne izplača pošiljatev meseca julija lanskega leta, dasi je zagotovila že meseca novembra, da bo do konca decembra 1919 na tekočem. Opravičevati se ne da tako postopanje nikakor, ker utegnejo pošiljatelji zaradi nestalne valute in izgube obresti ali tudi drugih gospodarskih neprilic ali prilik imeti ogromno škodo. Vsi izgovori na stavko bančnih uradnikov in tiskarjev so jalovi, ker je stavka premalenkosten razlog, ki bi izplačevanje kar za pol leta in še več oviralo. Tu mora imeti banka vsekar povsem druge interese, ki jih pa ne mara objavljati. Z denarjem se sedaj dobro trži, to vemo še mi, kaj bi banka ne vedela.

— **Redno rekrutovanje mladenčev rojstnih letnikov 1896., 1897., 1898., 1899. in 1900.** se vrši v času od 1. do vseh tega 13. marca 1920. Tozadevni razglasi so nabiti po mestu in na mestni deski.

— **Zamenjava kronskih bankovcev Avstro-ogrskih banke za kronsko-dinarske bankovce.** Ker je ponekod razširjeno napačno mnenje, da sprejema tisočake v zameno edino le finančna deželna blagajna v Ljubljani, opozarjamo občinstvo, da izven Ljubljane sprejemajo tisočake v zameno vsi davčni uradi v Sloveniji, ki imajo pripravljene za to potrebne kronsko-dinarske bankovce. Stranke izven Ljubljane naj torej zamenjajo svoje tisočake z drugimi bankovci vred pri svojih domačih davčnih uradih in naj nikar ne silijo v Ljubljano, da ne bodo imele nepotrebnih stroškov in mudile časa s čakanjem.

— **Državna pomoč pogorelcem pri sv. Marku.** Na prošnjo okrajnega glavarstva v Ptuj se je podal načelnik komis. za stvarno demobilizacijo dr. Pestotnik v Ptuj, da odredi vse potrebno, da dobe pogorelci pri sv. Marku pod Ptujem podporo v materialu. Stvar je ugodno rešena za pogorcele. Treba je še nekaj stavbnega lesa, ki ga je zaposlil predsednik deželne vlade dr. Zerjav pri zasebnih tiskarjih. Vse posredovanja deželne vlade pridejo na lice mesta tudi pionirji. Upati je, da se sv. Marko že to pomlad zopet dvigne.

— **Prošnja za pomoč.** 19. februarja je nastal pri sv. Marku pod Ptujem požar, ki je vpepelil 11 kmečkih poslopj z vsemi zalozami. Škoda znaša okoli 900 tis. K. Ljudje so brez strehe, hrane in obleke. Obračamo se do vseh človekuljubnih src, da prispejo na pomoč tem bednežem z denarjem, obleko in živili. Prispevki naj se pošiljajo naravnost na naslov: »Pomožni odbor za pogorcele pri sv. Marku niže Ptuja.«

— **Tromesečni tečaj za gozdne in lovške čuvaje.** Z merodajne strani se nam poroča, da se namerava v Kostanjevici otvoriti tromesečni tečaj za gozdne in lovške čuvaje. Ker obstojalo tačas še neke težkoče, v prvi vrsti glede financiranja tečala, bo ta otvoritev pravočasno obilavljena.

— **Ljubljanska porota.** Zaradi vloga v manufakturno trgovino Schwab & Bizjak na Dvorskem trgu sta bila včeraj, 25. t. m. obsojena pred ljubljanskim porotnim sodiščem 18letni Zagrebčan Ljudevit Pongratz na tri leta in 22letni sobni slikar Mijo Draškovič iz Zagreba na dve leti težke teče. Zanimivo je, da je Mijo Draškovič na policijsko odkrito izjavil, da se bavi z verižništvom in hitopostvom, ker mu to več nese kakor njegov civilni poklic — sobno slikarstvo. Druga razprava pa je končala — s farso. Predmet tatvini — sita! Dve žensčini, neka Metka K., kuharica pri bogatirju Leonu Matajcu, je na prigovarjanje Marije R., vzela slanino, sladkor, moko iz skladišča sedemkrat — sita, katero cent oškodovanec na 60.000 K, katera pa je obtožena Marija R. razpečala v Ribnico za 6200 K. Porotniki so vseh pet vprašani soglasno zankali. Oproščeni ste bili.

Iz stranke.

— **Skupina I. splošne železničarske organizacije** sklicuje zaupniško odobrovo sejo, ki se bo vršila v petek, 27. t. m. ob 7. uri zvečer v poslopi »Impex«, Krekov trg 10. Polnoštevilna udeležba dolžnost.

— **Krajevna politična organizacija JSDS za V. okraj v Ljubljani** sklicuje shod v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne pri Plankarju, Dolenjska

cesta 5. Sodrugi in sodružice, udeležite se shoda polnoštevilno.

— **Cerunče.** V nedeljo 29. t. m. se bo vršil ob pol 3 uri popoldne javen ljudski shod pod Borštom pri Cerunčah v gostilni pri Vukaču. Poročevalec iz Ljubljane.

— **Pevska vaja** se bo vršila v petek dne 27. t. m. ob 8 uri zvečer. Sodrugi pevci! Nujno je potrebno, da se pevskih vaj zanesljivo udeležite, ker se bliža čas večjega nastopa.

— **Odborova seja** obeh pevskih zbora iz Šiške in Ljubljane se bo vršila v soboto 28. tm. ob 8 uri zvečer v Šlenburgovi ulici 6. II. nadstropje. Udeležite se seje zanesljivo.

— **Zidani most.** Podružnica delavske izobraževalne zveze »Svobode« sklicuje dne 29. februarja ob 9. uri popoldne svoj občni zbor. Člani in članice se vabijo k obilni udeležbi.

— **Zagorje.** V nedeljo, dne 29. februarja ob 2. uri popoldne se bo vršil občni zbor »Svobode« v Kino-dvorani. Pristop imajo samo člani, ki se legitimirajo s članskimi izkaznicami. — Odbor.

— **Podružnica »Svobode«** v Zagorju naznanja vsem članom pevskega odseka, da se vaje vsled odhoda pevovalce začasno prekinajo. — Odbor.

Najnovejša poročila.

NOVE WILSONOVE ZAHTEVE V JADRANSKEM VPRAŠANJU.

LDU. Dunaj, 25. Kakor poroča »Reichspost«, vztrajajo Zedinjene države na tem, da mora ententa izpremeniti svoj sklep, v smislu katerega bi se imel okraj Volosko odstopiti Italiji, ter zahtevajo močno ingerenco pri vseh pogajanjih zaveznikov, ki se tičejo Dalmacije in Albanije.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

LDU. Ljubljana, 25. Tukajšnji inšpektorat državnih železnice poroča: Dne 24. t. m. sta okoli 17. ure iz postaje Slov. Gradec proti Dravogradu utekla dva naložena tovorna voza in trčila na progi na mešani vlak, vozeč iz postaje Sv. Jodert proti Slovenjem Gradcu. Pri tem so bili razbiti en osebn. in družbeni voz in oba utekla voza. Med potniki in oseb. lemla je nekaj težko in nekaj lahko ranjenih. Promet ni prekinjen. Preiskava je v teku.

ODGOVOR NEMŠKE VLADE FRANCIJI GLEDE PREMOGA.

LDU. Berlin, 25. (DunkU.) Wolf-fov urad poroča: Kakor doznavamo, je nemška vlada odgovorila na novo francoske vlade glede vprašanja premoaga, da stvarne domneve, ki jih navaja nota, ne odgovarjajo resnici. Materialna vprašanja, ki se v notih razpravljajo, se bodo predložila repaacijski komisiji.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV V FRANCIJI.

LDU. Dunaj, 25. (ČTU.) »Neues Wiener Abendblatt« javlja iz Pariza: Vse ukrepe proti nekemu delavcu so železničarji družbe Pariz-Lyon-Sredozemsko morje stopili v stavko. Zadeva je bila včeraj v zbornici predmet interpelacije. Minister za javna dela je izjavil, da ne bo trpel nobenega upora, naker je zbornica sprejela tozadevni dnevni red.

LDU. Pariz, 25. (DunkU.) Agence Havas poroča: Železniška družba Pariz-Lyon-Sredozemsko morje je opoldne sporočila, da le osebn. in tovorni promet na glavnih progah skoraj popolnoma ustavljen. Ekspresni vlaki so dopoldne še odšli.

POGOJI PREMIRJA MED ČEHI IN RDEČIMI ČETAMI.

LDU. Vladivostok, 25. (DunkU.) Reuterjev urad poroča: Pogoji premirja med Čehi in boljševiki določajo: Med češkimi zadnjimi četami in boljševiki predstajami se ustanovi nevtralen pas. Boljševiki bodo Čehom dobavljali premog in Čehi bodo stavili boljševikom na razpolaganje zlato, ki ga stražijo v Irkutsku. Čehi protiboljševikov ne bodo podpirali.

ANGLEŠKA ZBORNICA.

LDU. London, 24. (DunkU.) Reuterjev urad poroča: Poslanska zbornica je z 215 glasovi proti 82 glasovom sprejela proračun za vojsko.

BORZA.

LDU. Dunaj, 24. (ČTU.) Devize na devizno centralo Amsterdam 9400; deviza na Berlin 293; na Curih 4250; na Kristijanijo 4675; na Kodant 3900; na Stockholm 5000; v bankovcih: marke 292; lefi 340; levi 330; švicarski franki 4225; francoski franki 1850; italijanske lire 1425; angleški funti 900; dolarji 250; rublji (Roma-

nov) 260; v prostem prometu: izplačilo na Zagreb 208 do 218; na Budimpešto 97 do 107; na Krakov 127 do 137; na Prago 298 do 320; SHS kronski bankovci 150 do 180.

Prireditve.

— **Razstava belokranjskih pisanic.** Šolsko vodstvo iz Adlešič priredi v Ljubljani za Veliko noč razstavo in razprodajo originalnih belokranjskih pisanic (pirhov). Režito prevzame iz priljubljenosti »Umetniška propaganda v Ljubljani«. Obveščamo o tem slavno občinstvo in ljubitelje narodne umetnosti.

— **Shod kovinskih samostojnih obrtnikov** (kovačev vseh vrst, kleparjev, ključavničarjev, krojačev, zlatarjev itd.) se bo vršil v nedeljo, dne 29. t. m. ob 10 uri dop. v Mestnem domu v Ljubljani. Ker gre za važne stanovske zadeve in organizacijo, naj pridejo vsi!

Iz Slovenije.

Kapela pri Radencih. (Poverjeništvu za agrarno reformo.)

Vzmemirjenje vzbujajo med tukajšnjim kmetijskim ljudstvom načini, kako se oddaja oziroma prodaja v majih parcelah tukajšnjekevestrirani gozd bivše nadvojvodine Alhenberg. Ta gozd se razdeljuje namreč tako, da ga dobi tisti, ki gozda še nima, en četrti do pol orala, drugi pa, ki gozd že ima, dobi po en cel oral in še več. Ti zadnji so večinoma sami taki, ki imajo protekcijo in vsled tega dobo, kar pozele. Vsa pošten človek ve, da tu ni vse v redu. Kaj naj napravimo? Ali naj pustimo, da se skleno ni kupi ozir. zakupi, kakor smo jih opisali, res končnojavno potrdijo? Poklicano poverjeništvu naj, predno se to izvrši, stvar natančno prouči in potem pravično odloči!

Brežice.

Gospod Kene iz Olobokega je strasten agitator za samostojno kmetno stranko. V svoji agitaciji vporablja najbolj ostudne laži. Splošno je prav vsako sredstvo dobrodošlo. Omenjeni gospod agitira na svojih shodih s tem, da obrekuje železničarje, da so sami tatovi, vsled česar da je promet oviran. Rudarji pa so pri njem sami lenubi, ki v rovi spijo po več ur in zato ne producirajo premoga v zadostni množini. Za svoje lenuštvo seveda, pravi gč. Kene, pa hočejo rudarji prejemati še masne plače! Sedaj vidite, železničarji in rudarji, kako agitirajo med kmetijskim ljudstvom pristaši samostojne kmetne stranke in na ta način rovarijo proti delavstvu. Železničarji in rudarji, ki ste sami v pretežni večini kmetjski sinovi, ali vas ne boljše take psovke od ljudi tako omejenih nazorov? Vso vojno ste stradali in stradate še danes, kljub temu, da opravljate težko in življenje uničujoče delo, da zadostite javni potrebi in posamezniku. Sodite sami, kaj da je prav in kaj je resnica, ker samostojna kmetna stranka trdi, da je protikapitalistična, v isti savi pa obrekuje pošteno delavstvo!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisniku iz Kapela. Da bi se potopili dve ladi z ujetniki, o tem nam ni znano. Ujetniki iz Italije pa se posamič, čeprav neredno, še vedno vračajo.

ZA »DELAJSKI DOM« V LJUBLJANI.

Gospod Josip Černe, gostilničar na Radeckega cesti (Možina) je podaril potom sodruza Korošina z Oline 100 K za ljubljanski »Delavski dom«. Daje da, kadar se bo zidal »Delavski dom«, par konj in hlapca 14 dni na razpolago. Istotako je g. Kotnik Fran na Olinah podaril 100 K v isti namen. Hvala jim!

Preklic. Podpisani preklicujem tatvino, katere sem osumil sprevednika Ivana Zupana, in sicer da je pri državni železnici kradel petroleje. To neresnico sem govoril dne 17. februarja v gostilni pri Tancarju na Jese-nicah. — Rudolf Čušelt, strokovnik.

Prodaja se malo posestvo na dobrem kraju, zelo pripravnost za roko-dela: urarja, čevljarja ali krojača. Posestvo leži v Doblu pri Planini, poleg glavne ceste in obsega pol-druzi oral zemlje z malo hišo s prostorom za tri do štiri osebe, ki je v dobrem stanju. Ponudbe na: pošto-ne ležeče v Doblu pri Planini št. 540.

Učite se novih modnih tehnik! Na osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg št. 8.

to je v poslopiju Kmetijske družbe v II. nadstropju, bodo naše slovenske učiteljice začele poučevati s 1. marcem nove modne tehnike, in sicer fillet, toledo in dela iz bisernic, tudi vezje se bo gojilo praktično z uporabo narodnega ornameta. Vsem našim ženskam in dekletom se nudi lepa prilika, da se nauče ene teh tehnik, katere bodo lahko izvrševale kot ženska domača obrt v prostih urah doma. Ročno delo, ki bo blažilo srce in bistrilo um, bo tudi donosalo gmot-

no korist. V sedanjih težkih časih, ko draginja še vedno bolj narašča, pride našim ženskam in dekletom vsak vinar prav, ki si ga morejo na pošten način zaslužiti in če je to tudi le uspeh par ur dnevnega dela. Delo je tudi najboljše zdravilo proti novodobnemu, srce in dušo uničujočemu dolgočasenju in brezbriznemu, hude posledice rojevalnemu pohajkovanju. Žene in dekleta: »Brez dela ni jela!« Zavod bode skrbel za primerna naročila in za poštene, sedanjemu času

umerjene cene. Prvo je treba, da se tehnike temeljito naučijo! V osrednjem zavodu za žensko domačo obrt se bodo otvorili s 1. marcem polagoma učni tečaj za imenovane modne tehnike, v kolikor bo na razpolago tvorivo in delavski pripomočki. Pouk v posameznih tehnikah bo trajal štiri mesece in sicer od 8. do 12. in od 14. do 17. ure vsaki dan, toraj dopoldne štiri in popoldne tri ure. Z ozirom na gospodinjstvo v domači družini, se olajšuje ženskam in dekle-

tom obisk tečajev s tem, da zamo-rejo iste tudi le po nekaj ur dnevno obiskovati, ako jih zadržujejo družinske razmere. Pouk je brezplačen in obiskovalke tečajev dobijo zastoj za pouk potrebno tvorivo, vzorce in delavske pripomočke. Za obiskovalke revnih slojev se bo po možnosti skrbelo za primerne podpore. Vse dni do 1. marca se bo vršilo vpisovanje žen in deklet na Turjaškem trgu št. 3, II. nadstropje osrednjega zavoda za žensko domačo obrt od 9. do 12. ure

dopoldne. V učni sobi zavoda so razstavljeni izdelki v imenovanih tehnikah. Skromno razstavo si lahko ogleda vsakdo od 9. do 12. in od 14. do 17. ure; vstop je prost od torka naprej. Nove tehnike so velikega pomena ne le za Ljubljano, ampak tudi za druga mesta in trge v Sloveniji.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Goluh.
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Čevljarški pomočnik se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Sušteršič, Zelena jama 157.

Raznosilce in Kolporterje

sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji **uprava, Naprej!**

Na šoli v Hrastniku se odda služba

hišnika in šolske sluge.

Nastop dne 15. marca t. l. Na tančnica pojasnila daje krejni šolski svet Hrastnik o. juž. zel.

Javna dražba 20 sodčkov

kislega zelja

soboto 28. t. m. ob 9. uri dop. v prostorih Blaža Rozman poleg železniške postaje Skofja Loka. 277 Jurij Jenko, trgovec.

Iščemo mlajšega kočijaža

Prednost imajo tisti, ki so bili pri vojakih pri tem poslu.

Jugosl. industrija olja in barv tovarne Dol pri Ljubljani. 274

Hlode (krlje) deske, trame

iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba Impex v Ljubljani, Krekov trg 10. 275

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 18. Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno. Popravila sprejemajo. Lastna delavnica. 49

Pisalni stroji, Adler.

Kolesa iz prvih tovarnen.

Dürkopp, Styria, Waffelnrad.

Fine moške obleke in čepice izdelujem po najnovejših modah ter solidni ceni. 262

Postrežba na željo v osmih dneh. Janko Arnšek, krojač v hiši g. Bauerhelm Hrastnik.

Kupim

bišo z zemljiščem

ali pripravno za špecerijsko trgovino v okolici Ljubljane. Posredovalec dam visoko provizijo; plačam v kronah ali dolarjih. Prijave upravi »Naprej« pod hiša. 263

Sitarskega pomočnika

z dobro prakso išče pod zelo ugodnimi pogoji

Iv. Stano, Slav. Brod.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1.

Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

SPREJEMA: Vloge na knjižico in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

KUPUJE in PRODAJA: devize, valute, efekte itd.

ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture

Brzjavi: ESKOMPTNA.

DAJE: kredite in predpajme na blago, efekte itd.

IZDAJA: akreditivo na vsa tu in inozemska mesta.

POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.

Int. telefon št. 146.

Spretnega knjigovodjo (saldokontista)

sprejme državna »Vnovčevalnica« takoj. Samo pismene ponudbe z navedbo študij in dosedanjega službovanja naj se pošljejo do 2. marca 1920 ravnateljsv. Osebna predstavljanja le na pismeni poziv. 273

Kostanjev les kupi vsako množino in plača najv. ceno „DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.

Jamski paznik

z večletno prakso, strokovno izobražen se sprejme takoj v službo. Spricevala in natančne zahteve predložiti

Št. Janškemu premogokopu ANDR. JAKIL, Krmelj, Dolenjsko. 261

Na drž. posestvu v Mali Loki se sprejme v marcu in aprilu t. l. več krepkih dečkov

kmetijskih vajencev

v dveletni praktični kmetijski pouk. Pojasnila daje oskrbnitvo drž. posestva Mala Loka pri Veliki Loki, Dolenjsko. 266

Oglas odprave »JADRAN«, Maribor.

Sol v vsaki množini tudi cele vagone odda

importna in eksportna tvrdka FERDO SERT, MARIBOR, Koroška cesta šte. 21.

Brzjavi: SERT, Maribor, telef. Interurb. št. 265.

Izurjenega žagarja

za stroj »Vollgatter«

išče za takojšen nastop

žaga JARMER, CELJE.

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah

Ivan Smigovc, Soštanj,

izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože.

Zobozdravnik

M. U. dr. Zv. Janežič

se je nastanil na Bledu.

Ordinira od 9. do 12. ure.

Cigaretni papir

sledede vrste:

Golub, Club, Abadie, Samum

priporoča na debelo:

„Uranus Papirnica“

Ljubljana, Mestni trg št. 11.

I. Jugoslov. zlatarska delavnica

A. Fuchs, Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 6.

Kupujem staro zlato, srebro, kakor tudi briljante, demante po najvišjih dnevnih cenah. Priporočam veliko zalogo zlatnine, srebrnine, ur, briljantov itd. Popravila in nova dela se šujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon Interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

sprejema v svojem hranilnem oddelku

hranilne vloge

in jih obrestuje po čistih

4%

4%

4%

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih

4 1/2%

4 1/2%

4 1/2%

Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

1. V Spodnji Šiški v Ljubljani.
2. Na Glinah pri Ljubljani.
3. V Ljubljani, Bohoričeva ul.
4. V Ljubljani, Sodna ulica.
5. V Ljubljani, Krakovski nasip
6. Rožna dolina (obč. Vič).
7. V Trzinu na Gorenjskem.
8. Na Savi (obč. Jesenice) na Gorenjskem.
9. Na Jesenicah (pri Ferjancu).
10. Koroška Bela-Javornik.
11. Borovnica.
12. Radovljica.
13. Kranjska Gora.
14. Mojstrana.
15. Celje.
16. Soštanj.
17. Guštanj, Koroško.
18. Prevalje.
19. Mežica.
20. Črna I.
21. Črna II.
22. Maribor.
23. Litija.
24. Št. Lovrene na Pohorju.
25. Kamnik.
26. Pragersko.
27. Krize pri Trzinu.
28. Sv. Ana pri Trzinu.
29. Gorje pri Bledu.
30. Store pri Celju.
31. Fala nad Mariborom.
32. Ruše nad Mariborom.
33. Pilberk, Koroško.
34. Rogaska Slatina.
35. Radeče-Zidanmost.

Se podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v Ljubljani, Sp. Šiška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošilja pod naslovom: Ljubljana, poštni predal 13. Društvo ima na razpolago poštn. položnice s katerimi zamorejo vložniki denarne pošiljave pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.

Sodrug!

Zadružniki!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!